

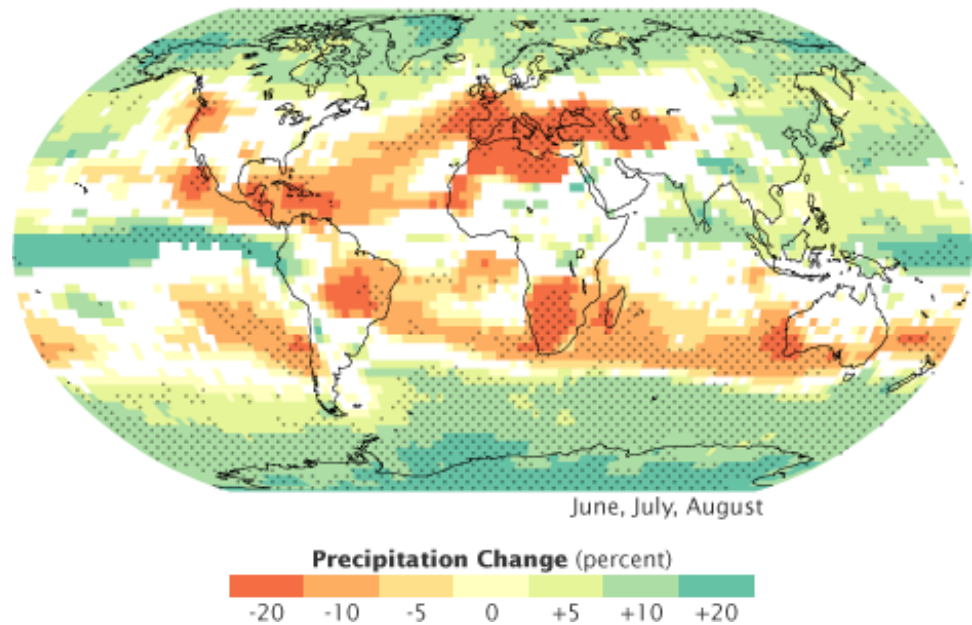
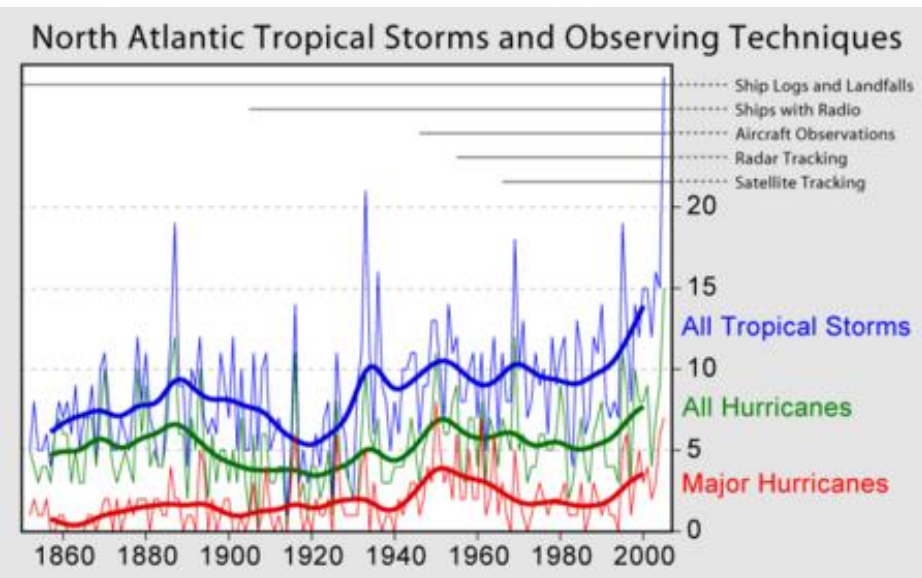
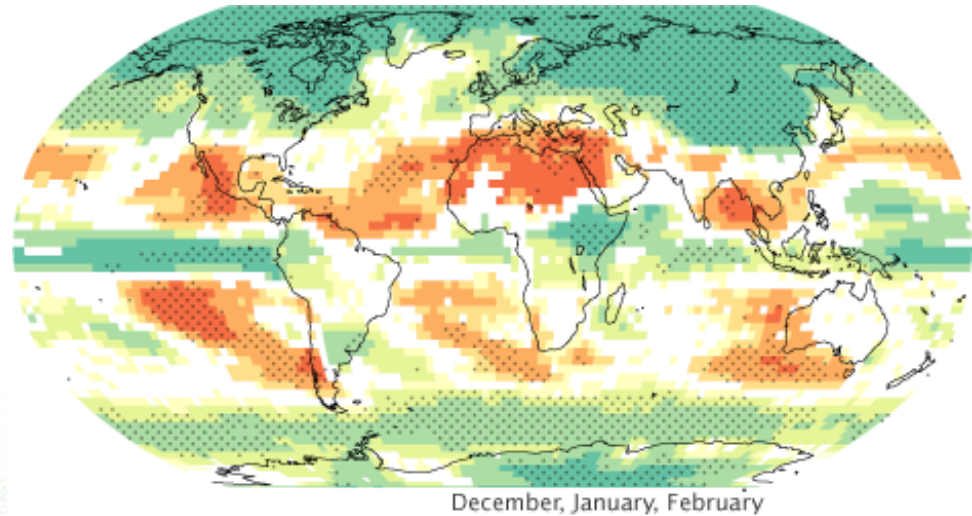
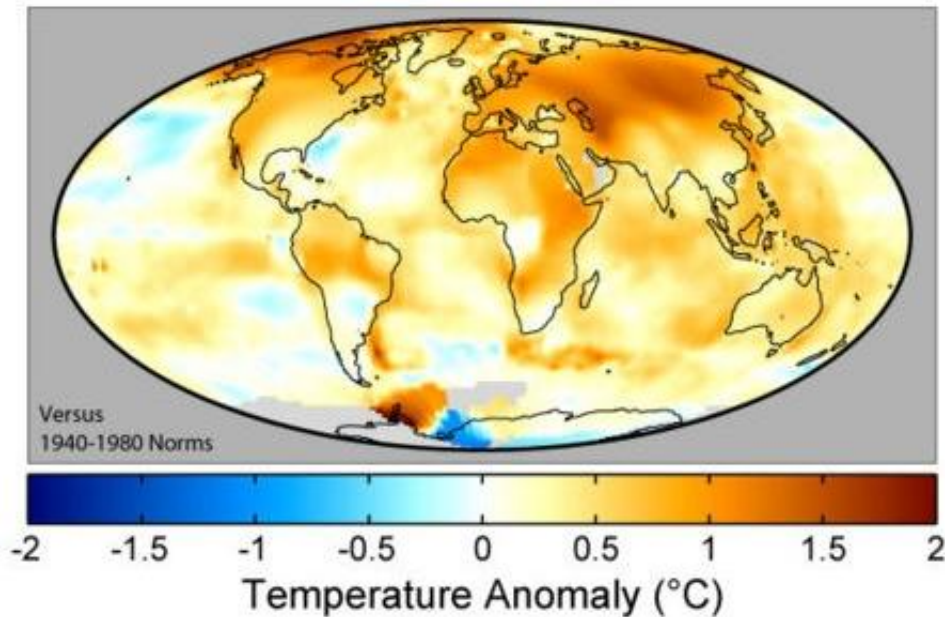
Dopady současných klimatických změn na ptačí populace

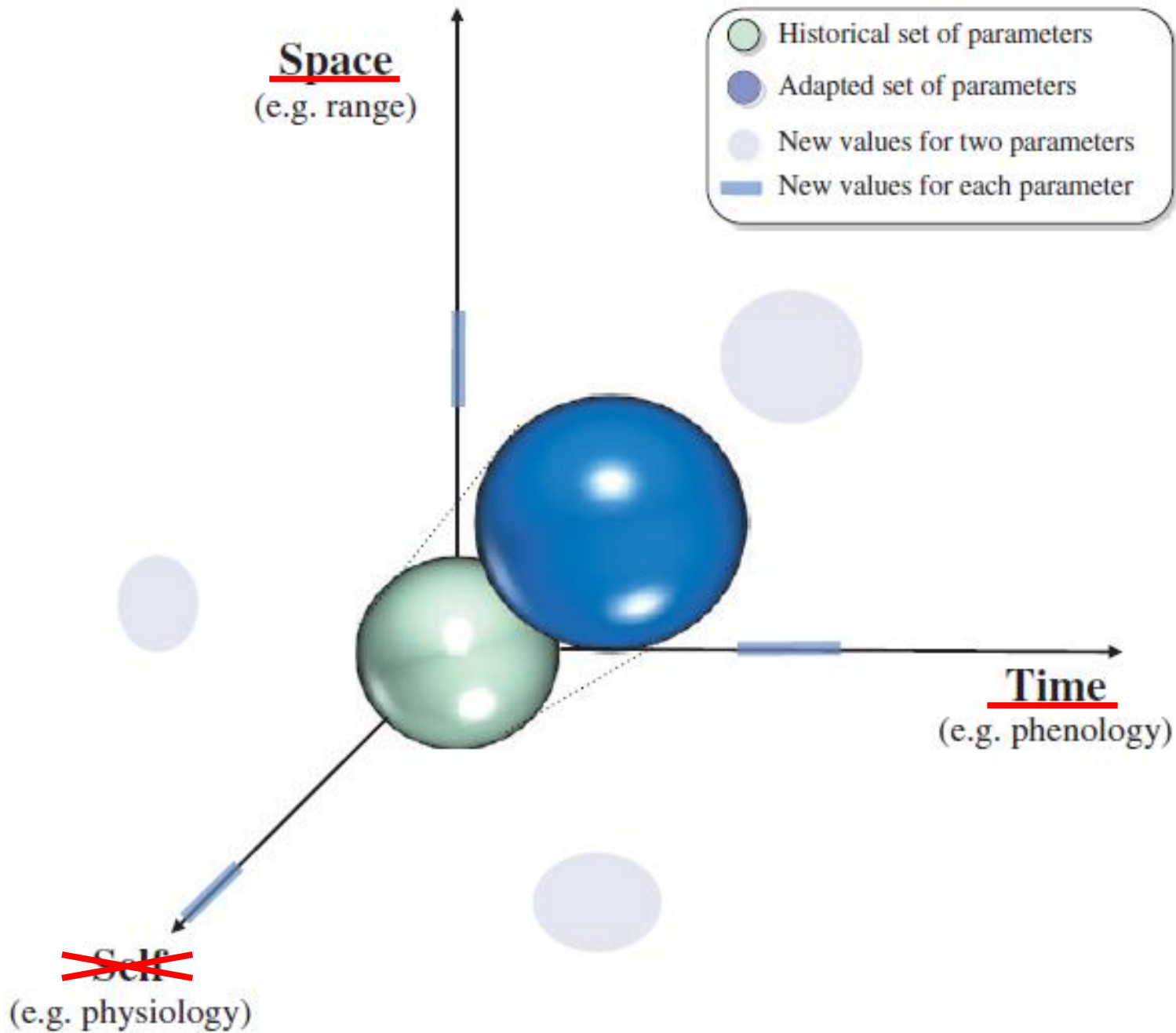
Jiří Reif

Ústav pro životní prostředí, PřF UK

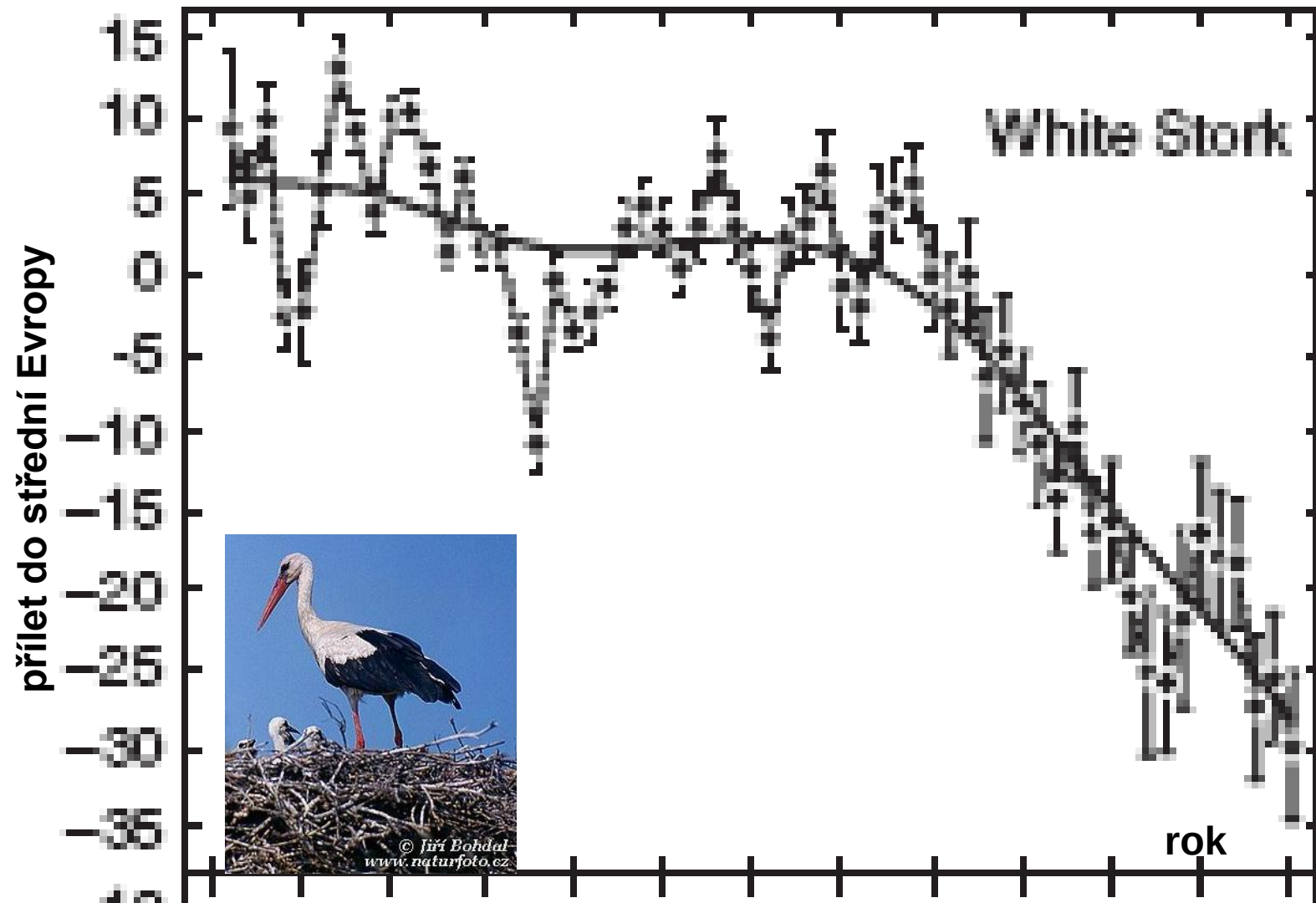
Jaké klimatické jevy ptáky ovlivňují?

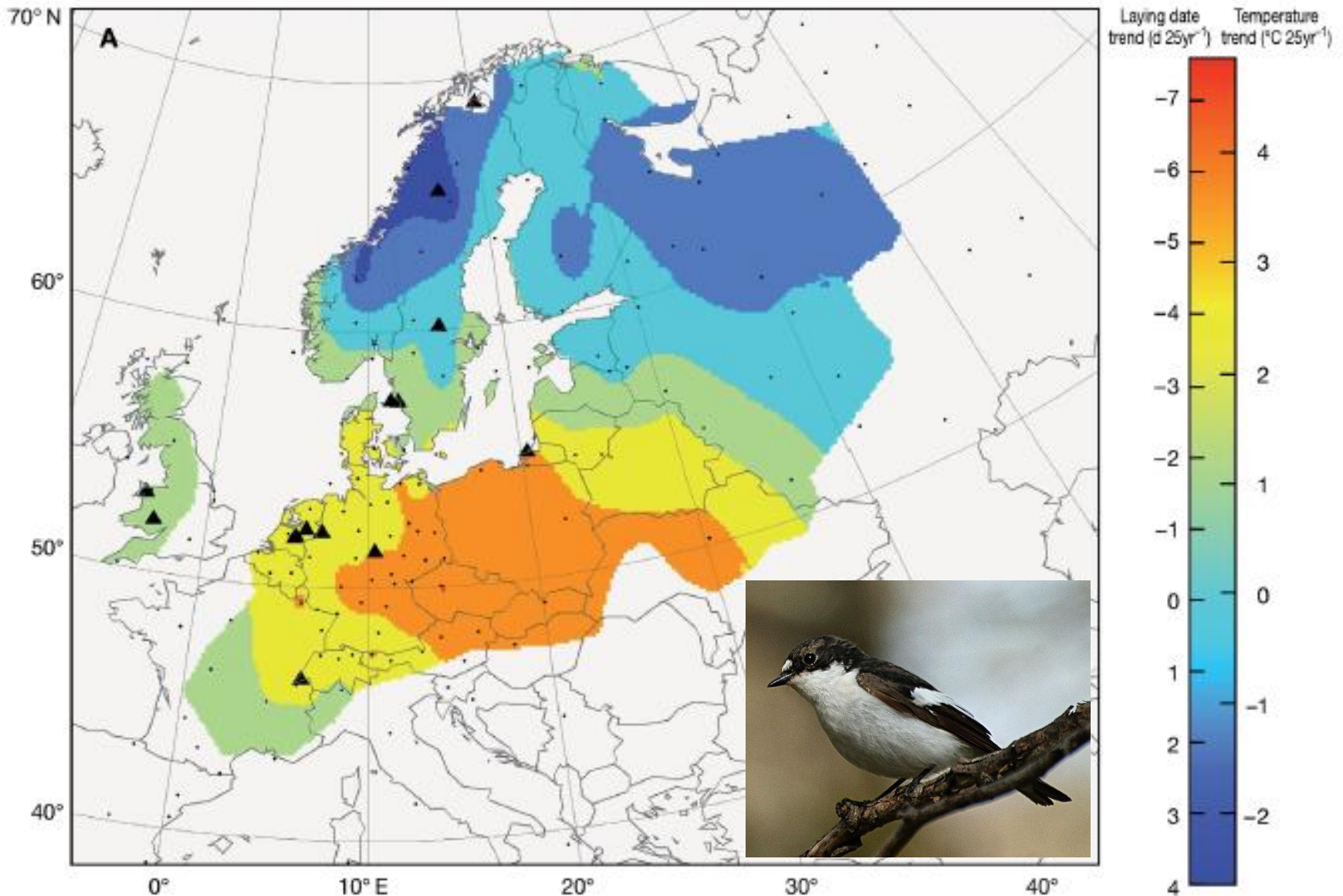
Jak na oteplování organismy reagují?

Změny fenologie - ptáci přilétají dříve

Změny fenologie - ptáci hnízdí dříve

Stěhují se ptáci na sever?

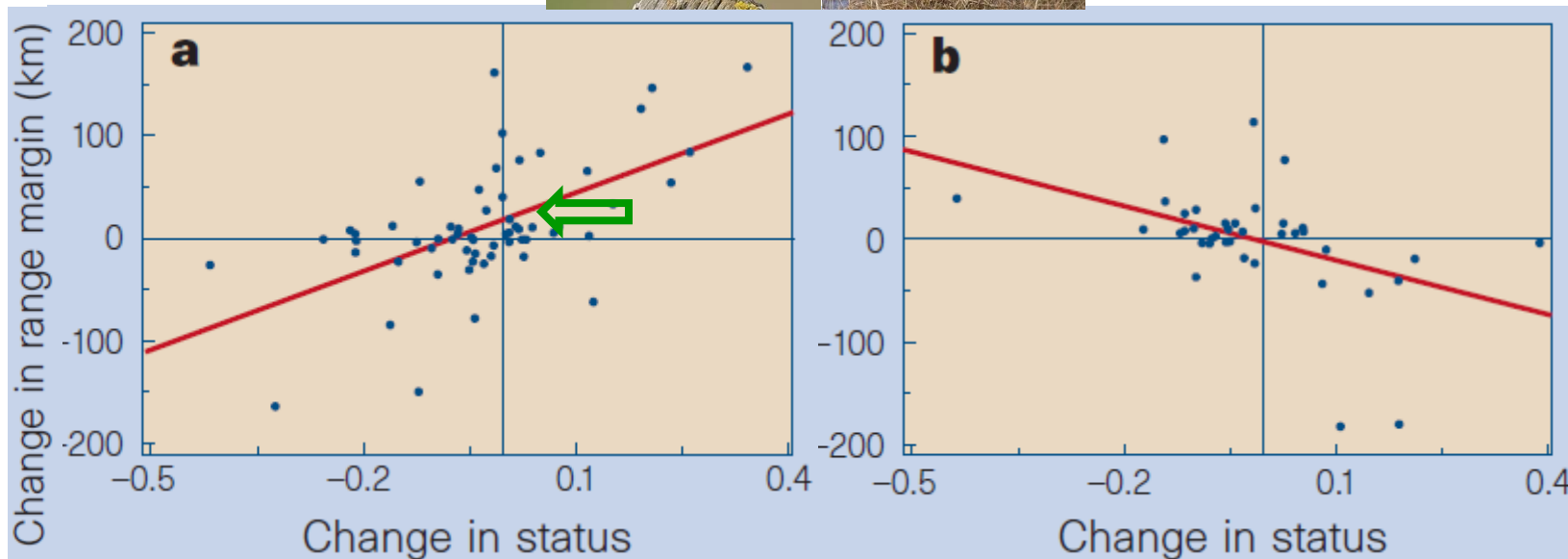
jedinci severských druhů ČR opouštějí

jedinci jižních druhů do ČR proudí

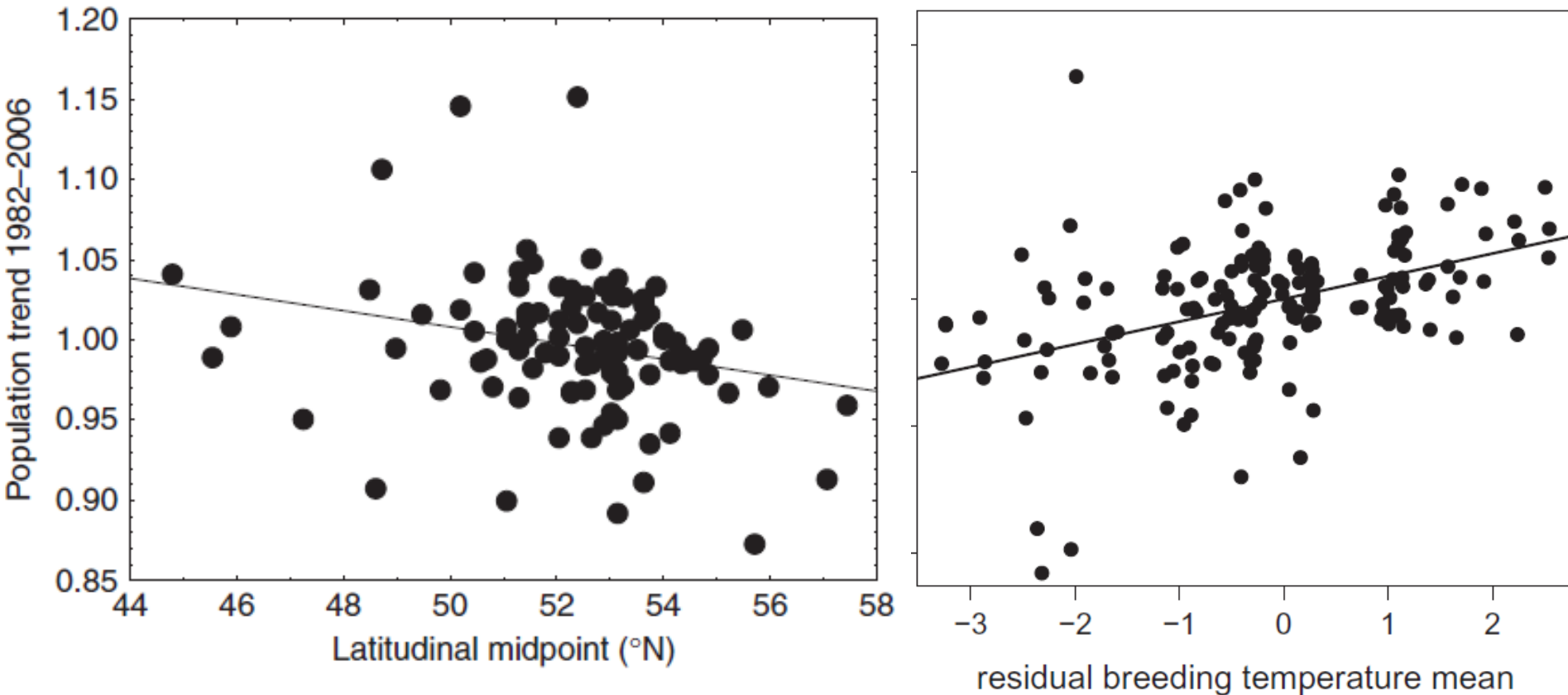

Stěhují se ptáci na sever?

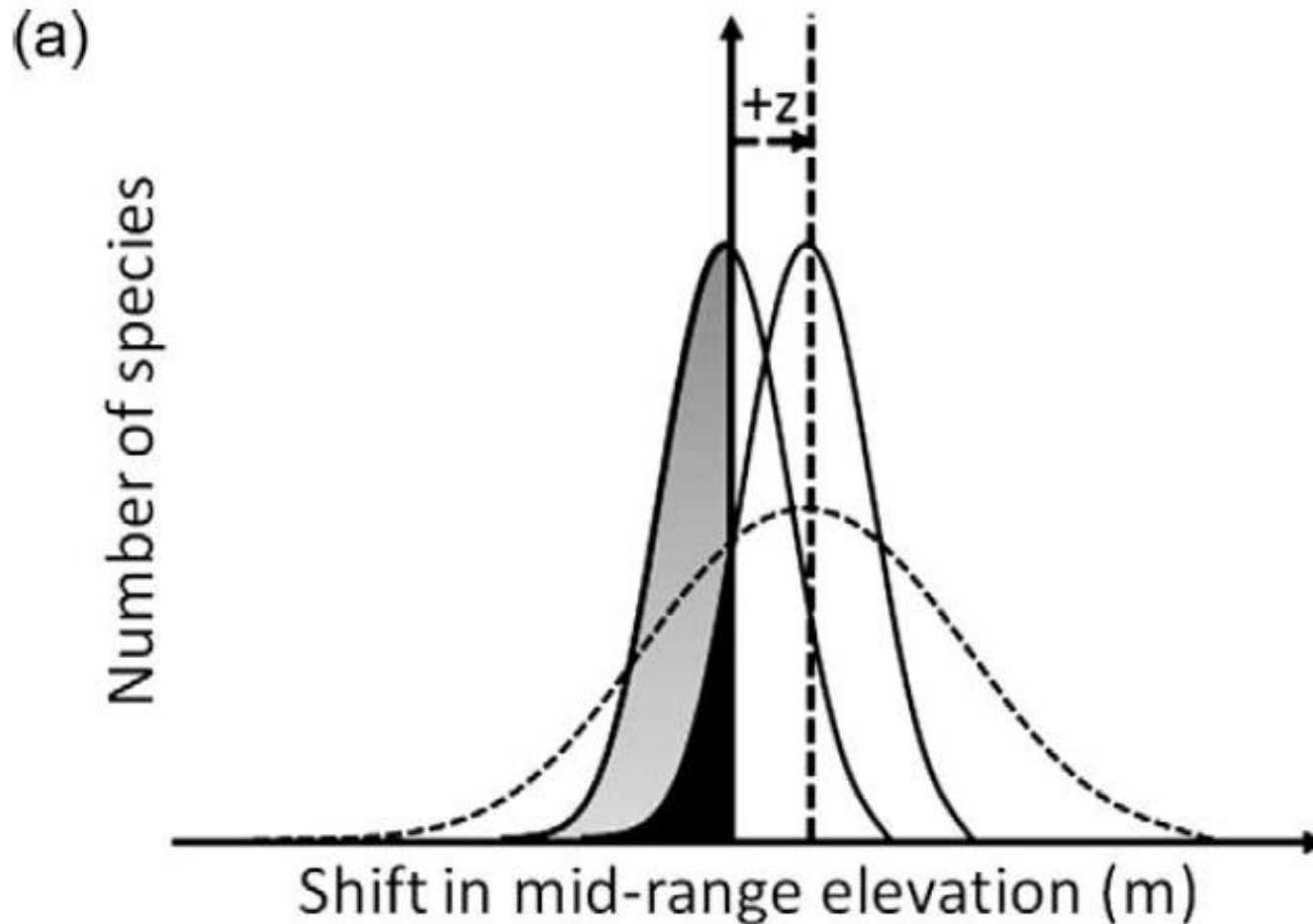
Změna okrajů areálu v UK

Stěhují se ptáci na sever?

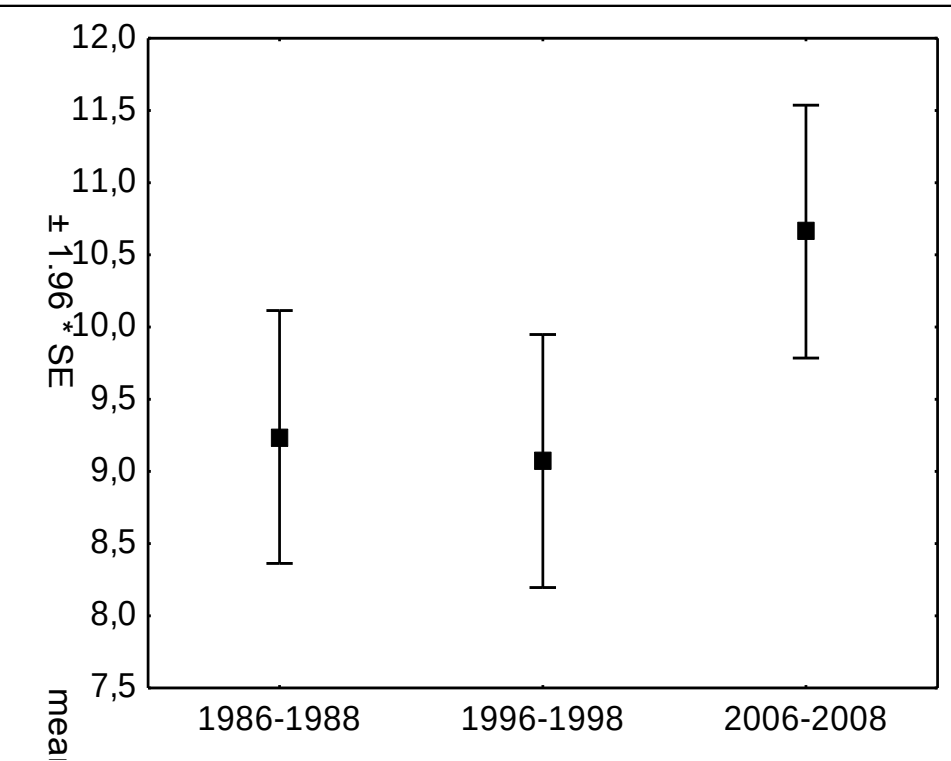
Druhy severněji rozšířené a chladnomilné druhy dlouhodobě ubývají

Stěhují se ptáci na horách na horu?

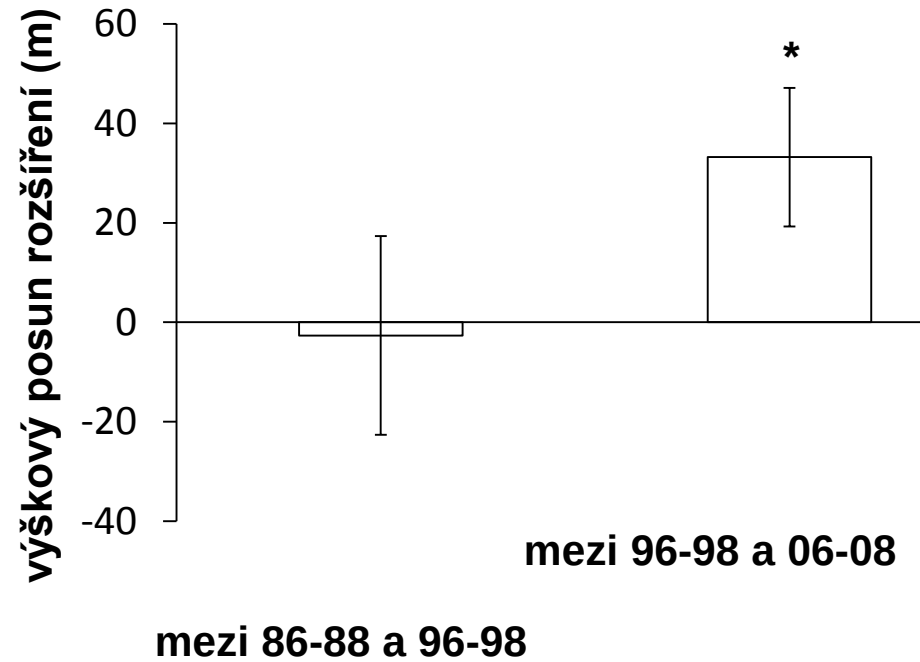

Stěhují se ptáci na horách na horu?

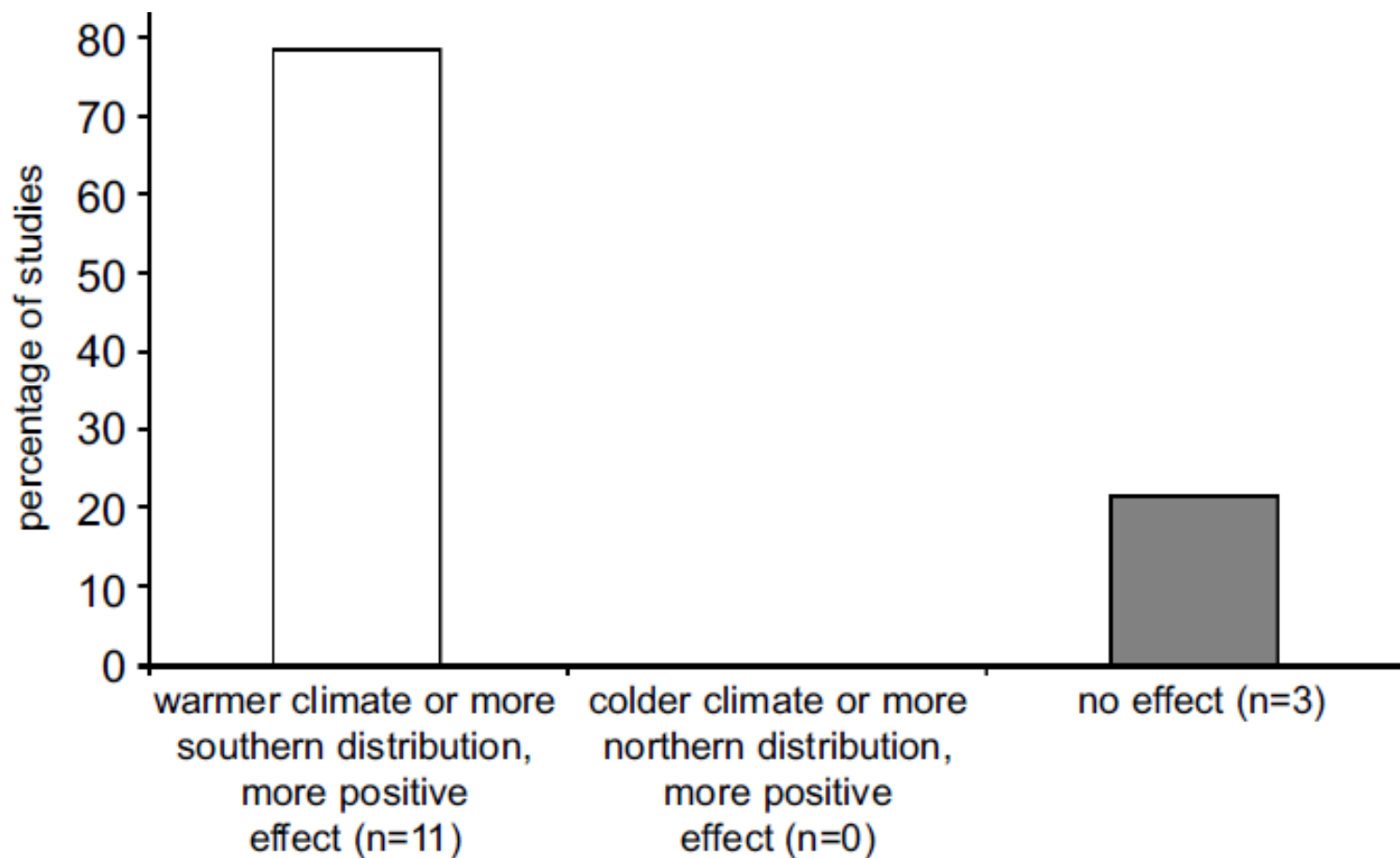
jarní teploty v Krkonoších

výškový posun krkonošských ptáků

Vliv změny klimatu na ptačí populace

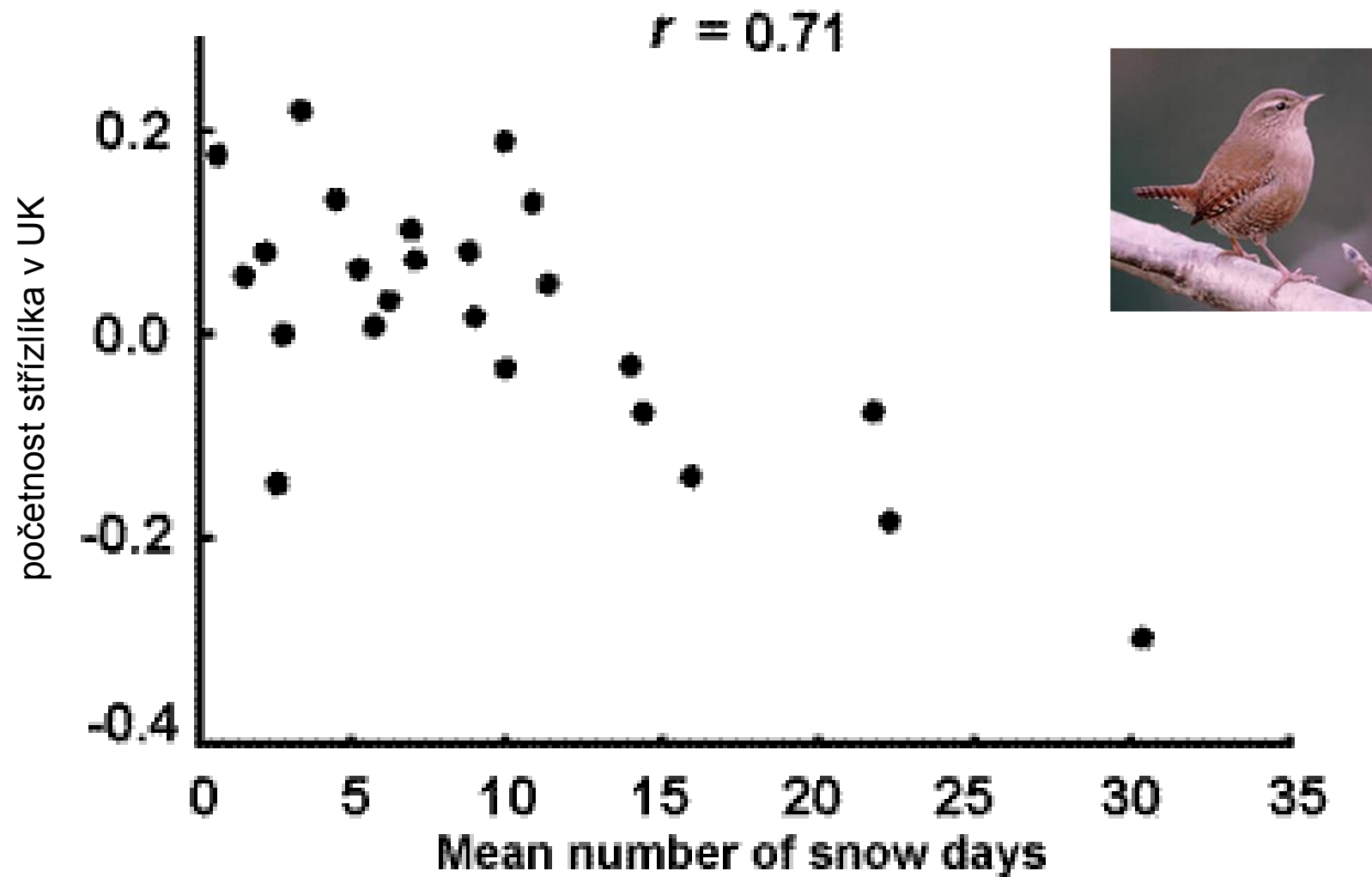
Klimatická změna výrazně ovlivňuje ptačí populace **bez ohledu na migrační strategii jednotlivých druhů**

Jakými mechanismy změny klimatu působí?

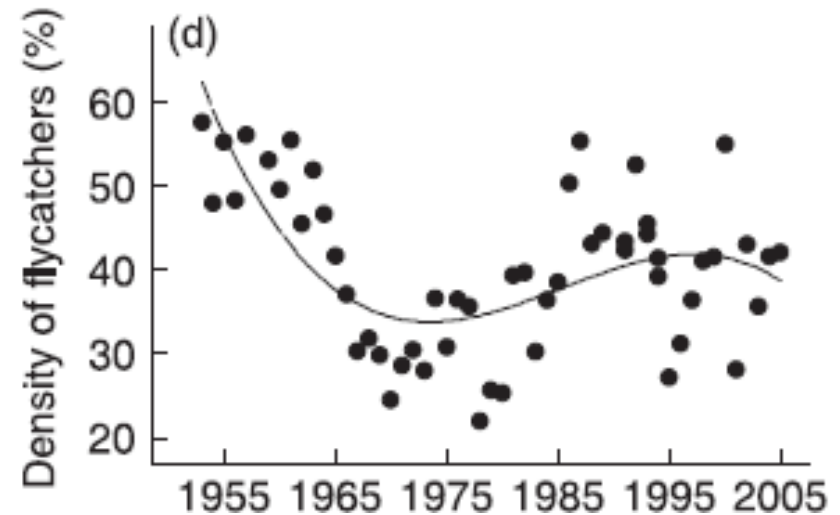
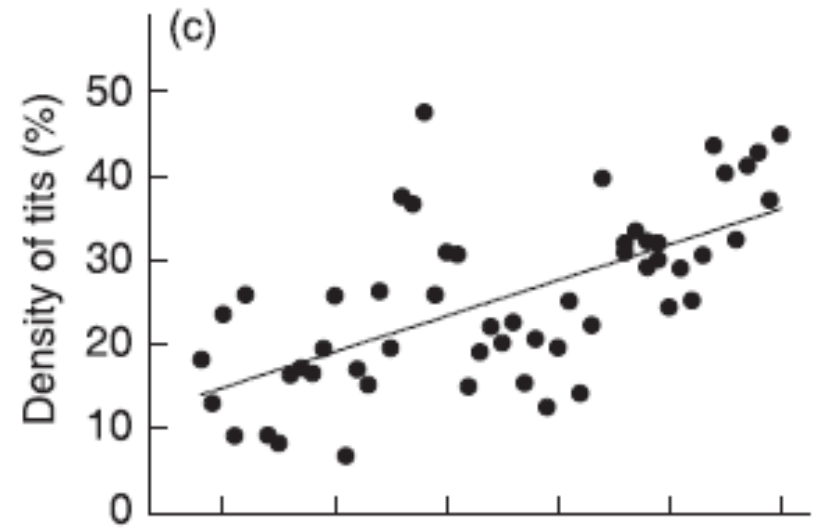
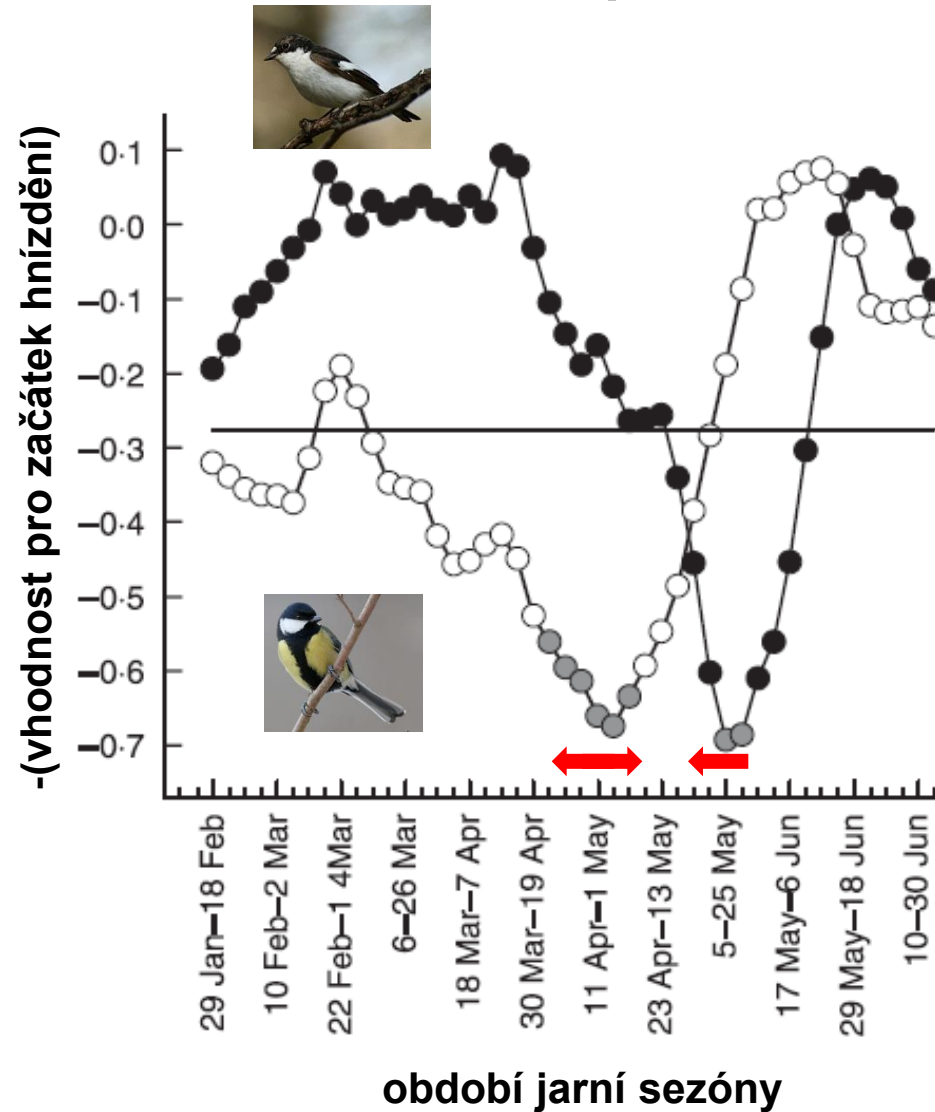
Velmi málo probádané, jen pár dobrých příkladů kauzálních vztahů

Vliv zimního počasí na přežívání

Mírnější zimy ➡ lepší přežívání rezidentů ➡ vyšší početnost rez.

Vliv rozdílů v přežívání na vztahy mezi druhy

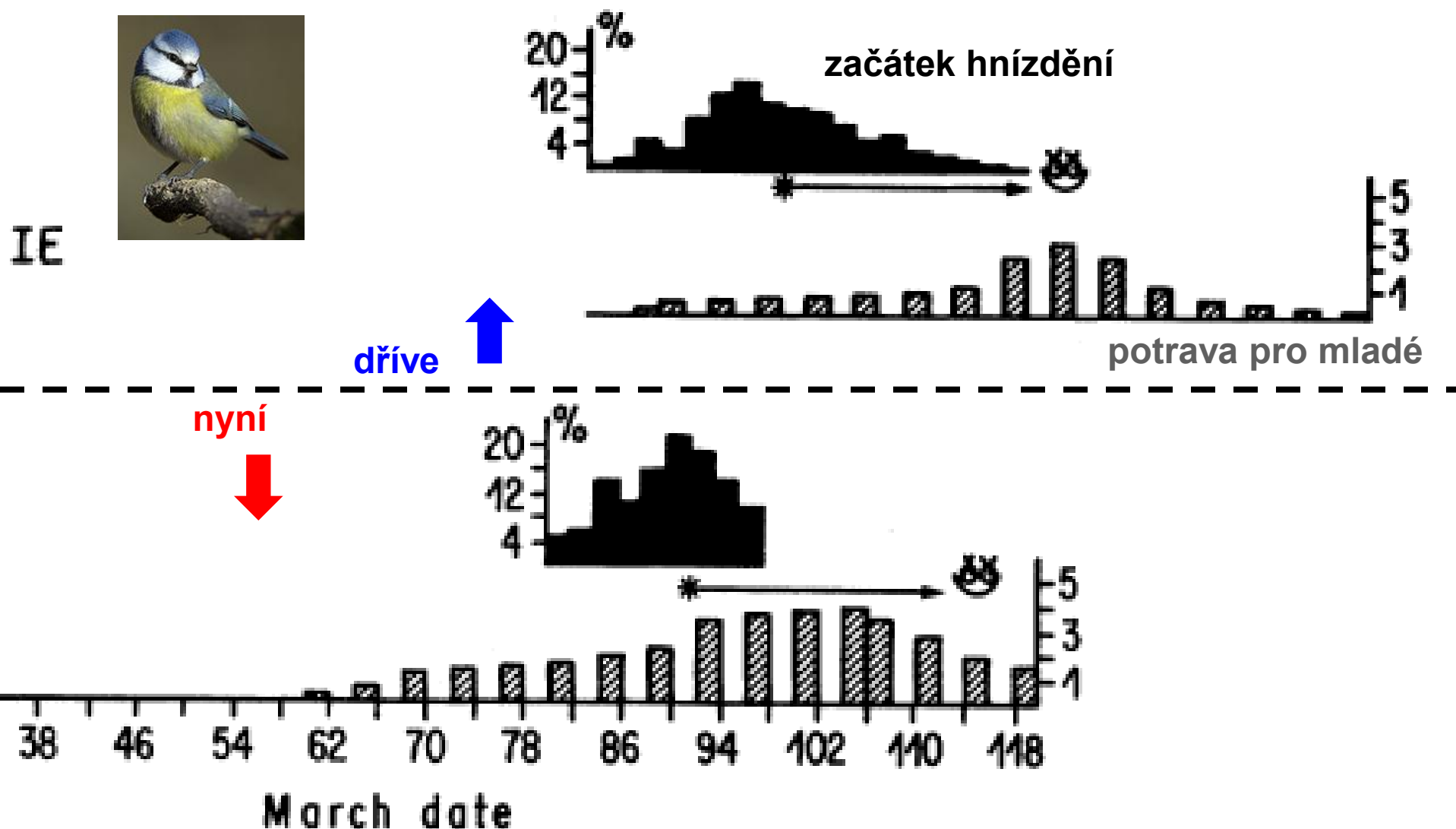

Mírnější zimy → lepší přežívání rezidentů → vyšší početnost rez.
→ ??? snížení početnosti migrantů?

Hypotéza fenologického nesouladu (mismatch)

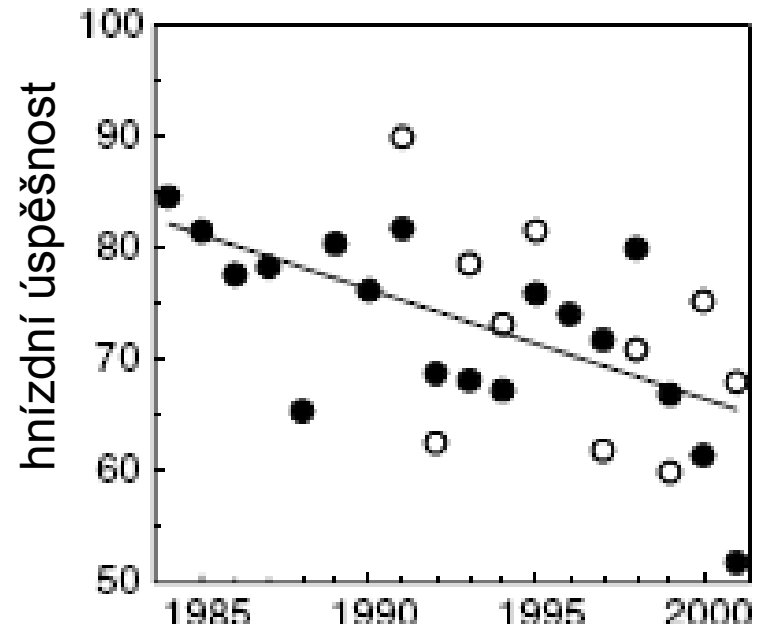
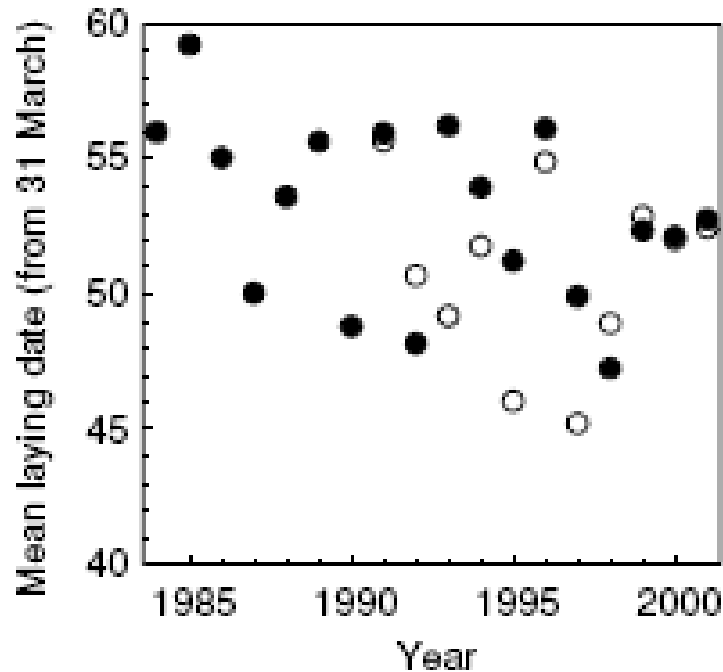

IE

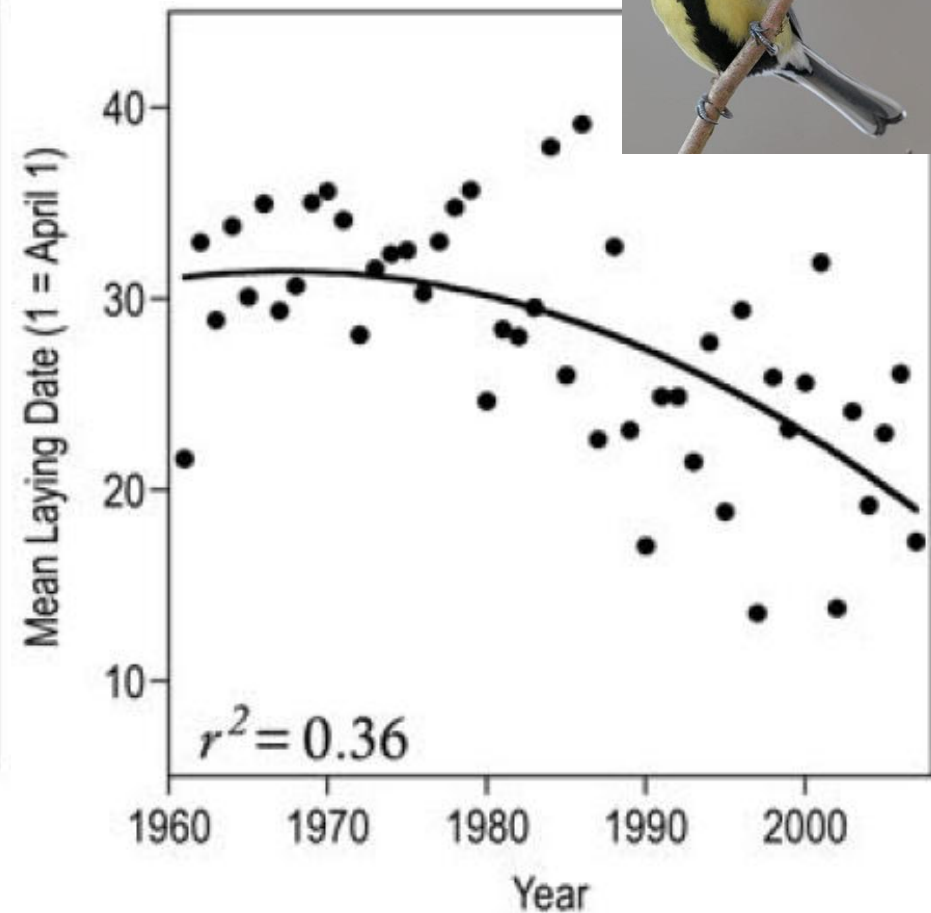
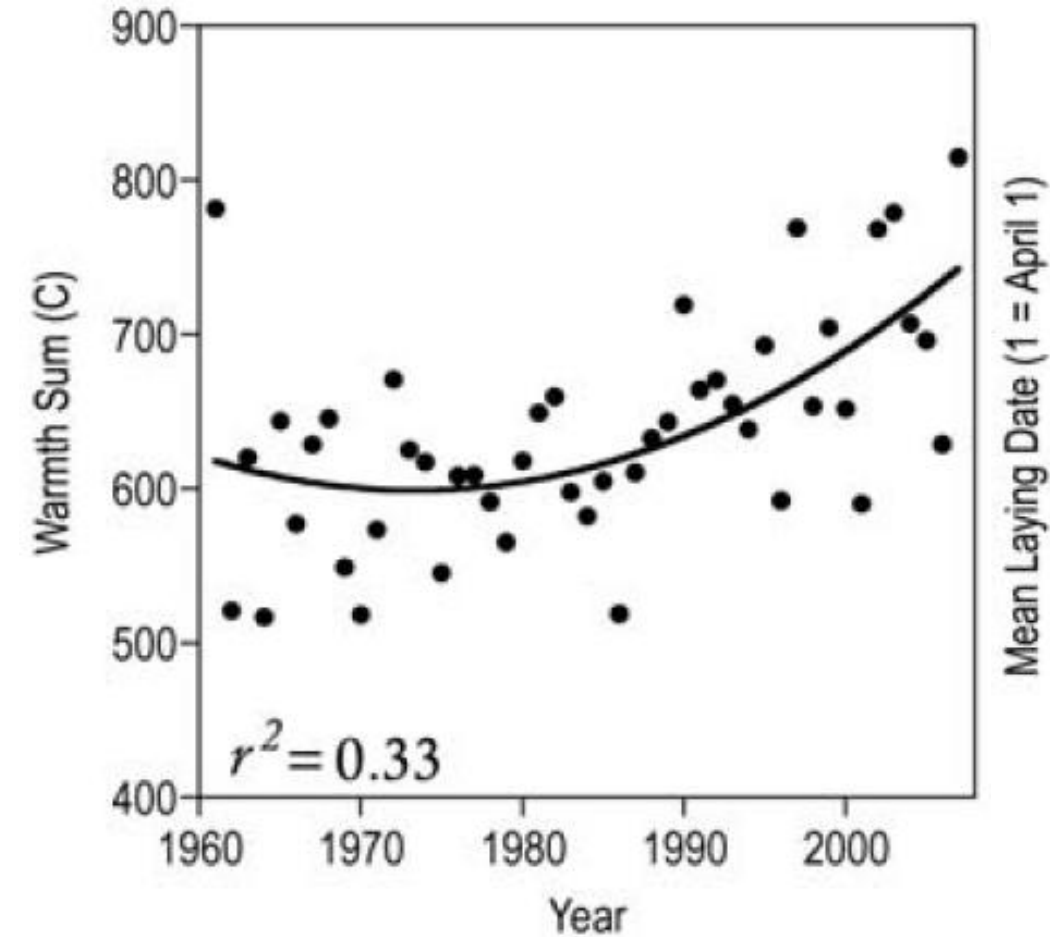
Vyšší jarní teploty → rychlejší vývoj hmyzu → dřívější pík potravy pro mladé → nesoulad s načasováním hnízdění → ...

Hypotéza fenologického nesouladu (mismatch)

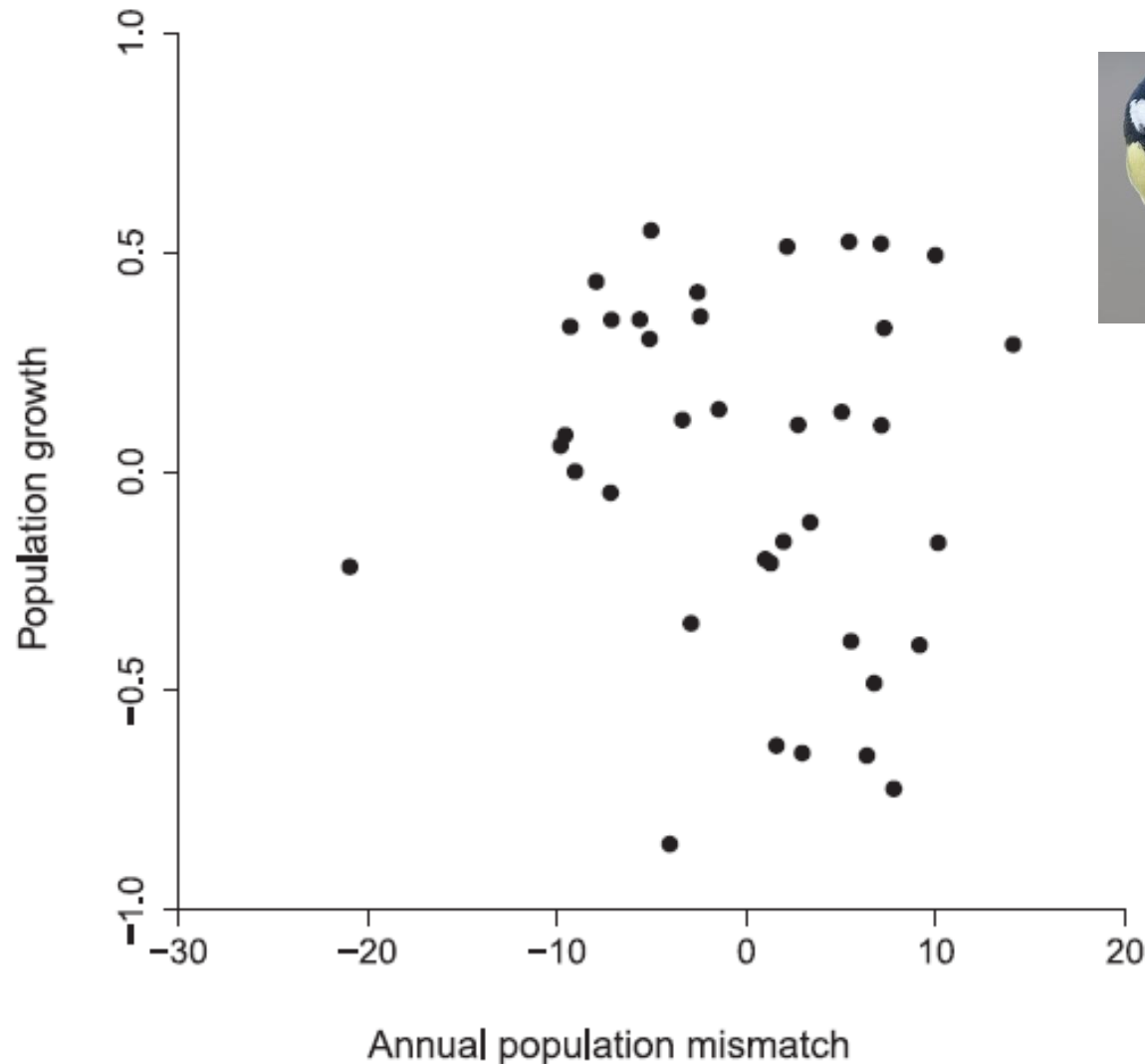
Časový nesoulad potravy a hnízdění ➡ méně potravy pro mláďata ➡
➡ horší kondice mláďat ➡ nižší hnízdni úspěšnost ➡ **úbytek počtů**

Hypotéza fenologického nesouladu (mismatch)

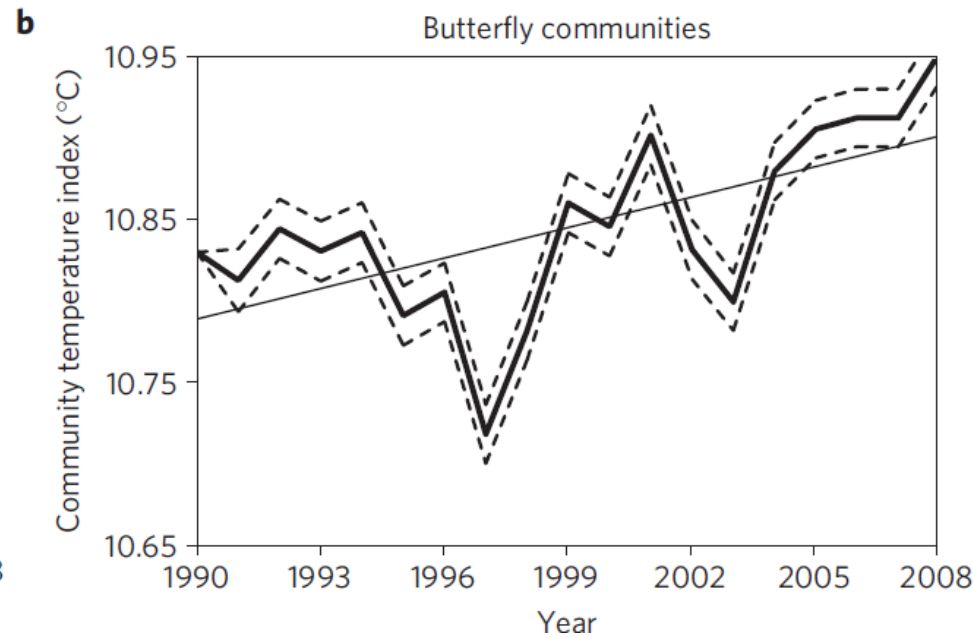
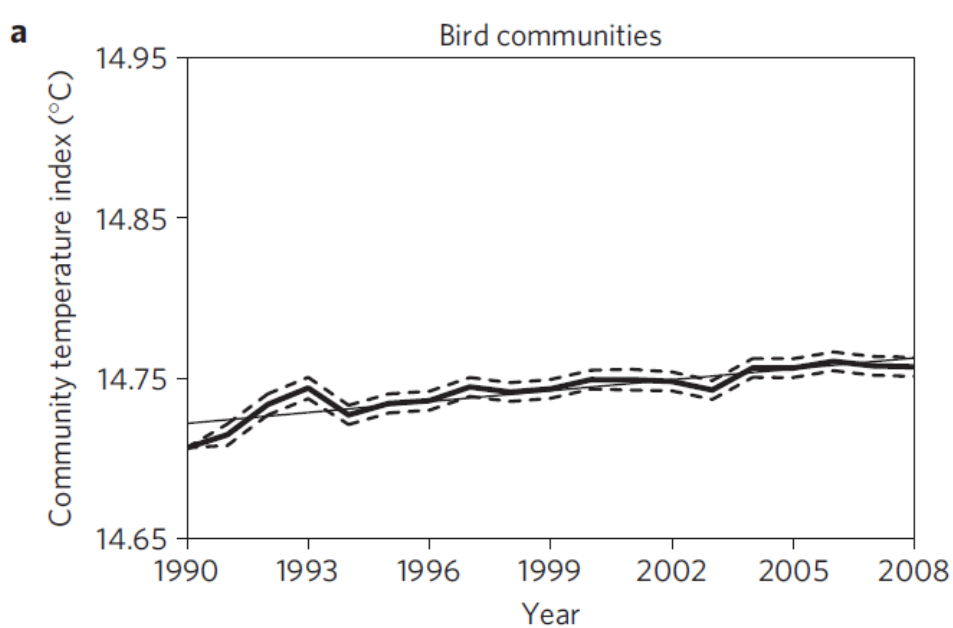
Některé druhy to zvládají: koňadry v UK stíhají šoupat dobou hnízdění

Hypotéza fenologického nesouladu (mismatch)

Některé druhy to zvládají: koňadry v Holandsku sice vykazují mismatch, ale zároveň mají nízkou pohnízdni mortalitu mlád'at v letech s mismatch

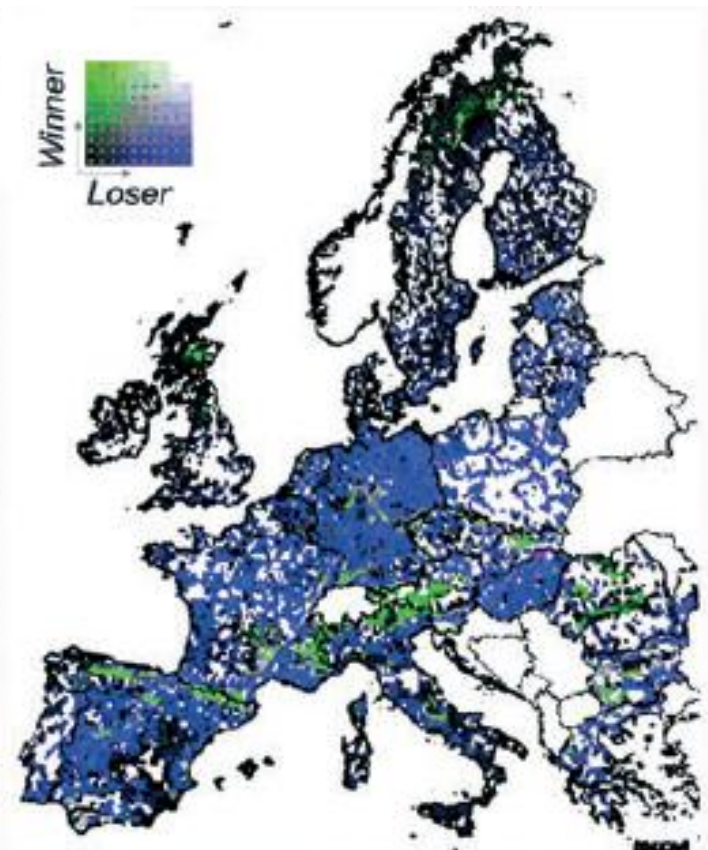
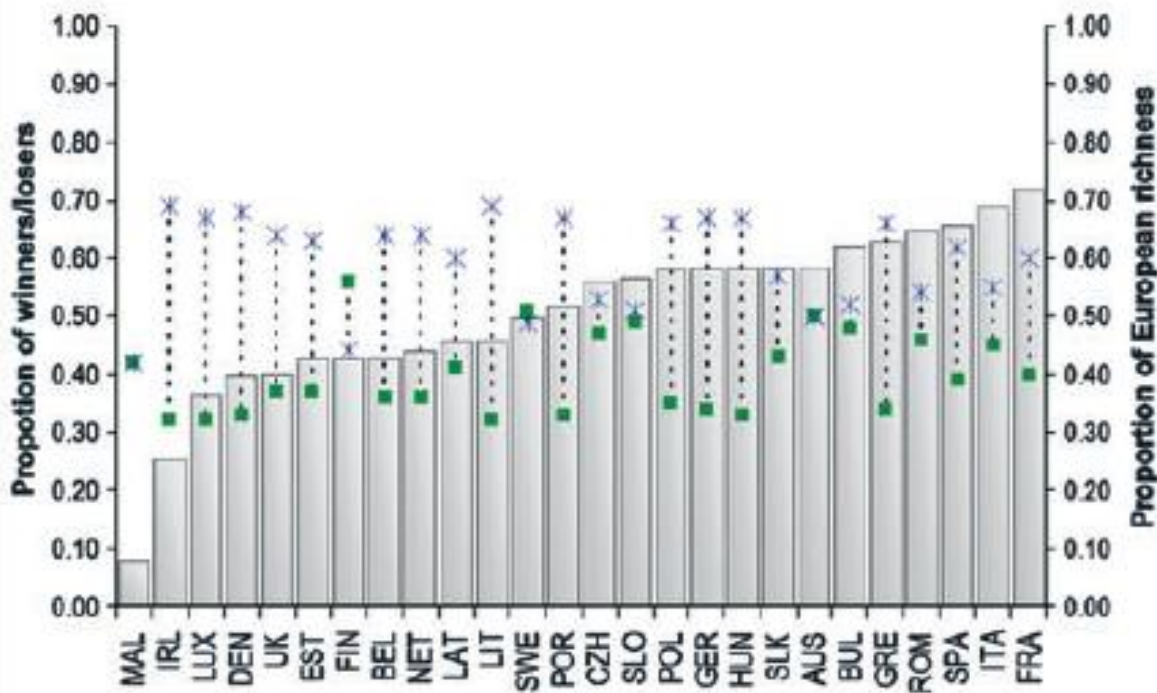
Důsledky oteplování klimatu

Změny rozšíření organismů sledují změny teploty, ale v posunu zaostávají; ptáci více než motýli

Důsledky oteplování klimatu

Habitat Directive species in Natura 2000

Areály chráněných druhů se mohou ocitnout mimo území, kde se chrání

Změna klimatu a ptačí populace

Projevy:

- ubývání severních a chladnomilných druhů
- posun hranic areálů směrem na sever a výše do hor

Mechanismy:

- velmi málo probádané, přímý vliv teploty na trendy minimální
- hlavně nepřímé působení přes potravu (příp. kompetici aj.)
- vliv na mortalitu dospělců při a po návratu do zimovišť (urychlení přiletu, někdy až moc velké)
- vliv na hnízdní produktivitu (mismatch hypotéza)

Změna klimatu a ptačí populace

Důsledky:

- rozbití vazeb mezi jednotlivými komponenty potravního řetězce
- současná chráněná území se mohou ocitnout mimo areály chráněných druhů

Příležitosti:

- poznání způsobů, jakými klima na organismy působí
- zhodnocení vlivu klimatu v dlouhodobém kontextu